

Kukučio baladės

(1) **Bergždžia Kukučio duona**

- Gimiau duonkubily,
kada šimtas metų sukako
aplink žemę.

Įslinkęs naktį kamaron
žįsdavau duoną,
lūpom apčiuopdamas nuogą
jos paskrudintą krūtį.

Išžįsta, sausa ji kosėdavo po antklode,
kad neišgirstų Žečpospolitos belaisviai.

Augau gerai
pasiligojusios duonos prižiūrimas.
Gerom dienom
abu pro kamaros langelį žiūrėdavom,
kaip Žuveliškėse
iš Vilijos į Nerį tempia švedai laivus.

Rytais atsibusdavau sveikas
kaip šimtas bulvių maišų,
pajutusių grįžtant pavasarį -
kaip artėjančią moterį.

O prūsai ne kartą,
mane po manęs statydami,
rikiavo tarp Klaipėjos ir tarp Memelio.
Nuo tada ėmiau eit per rankas
kaip imperijų pinigas:
tai kaizeriais,
tai nikolajais
karaliai atsiskaitydavo manimi
už princesių šiltus...

Manęs nepasidalindami pykosi:

daug kartų guldė į žemę
nuo Königsbergo iki Karaliaučiaus,
mano kūnu matuodami savo karalystes
arba:
kiek esu aplink žemę tiesia eile
aš pats po savęs guldomas.

Pašauktas šokdavau kariaut,
kai reikėdavo nustatyt,
kurio karaliaus rugiai
tarp Nemuno ir tarp Memelio.

Tai vėl -
matuodavau žemę tarp Neries ir tarp Vilijos,
žymėdamas,
kiek tarp jų yra kilometrų
ir kiek yra kilometrų atgal -
per visą mano gyvenimą.

O duonai lankyti nelikdavo laiko:
taip ji ir liko bergždžia, visų užmiršta,
vieniša, raukšlėtu senutės veidu,
su maža kuprele -
manęs vis dar laukia kamaros lange,
aplink žemę
įsižiūrėjusi.

(2) **Kukučio žodžiai**

Kodėl tenai niekas nevaikšto,
nelaksto netgi joks vaikas?

- Kukuti, ten dirba žodžius,
kad kiekvienas žinotų,
ką privalo jis reikšti.

Kodėl ten negirgžda net durys,
pro langus niekas nežiūri?

- Kukuti, tau ten dirba žodžius,

juos moko,
ką turėtum kalbėt.

Sakai, jie labai užsiėmę
ir nieko nepriima?

- Kukuti, ten saugoja tavo žodžius
nuo tavo palaido liežuvio.

(3) Instrukcija iš daboklės paleistam Kukučiui

a) negalvojančiam
galvoti
ko nereikia
galvoti

b) nematant
matyti
ko nereikia
matyti

c) nesuprantant
suprasti
ko nereikia
suprasti

(4) Kaip Kukutis protą atgavo

- Kai dirbau žemei dangų,
o jūrai dugną dėjau,
o jūrai dugną dėjau -
per Vokietijos gaisrą

manęs išvest atėjo,
ant kaklo pančius dėjo,
ant kaklo pančius dėjo,
per Vokietijos gaisrą
po Blinstrubiškės ažuolu
mane pakorė.

O kai mane pakorė,
tuoj atėjau į protą:
atsižadėjau žemės,
dangaus ir Lietuvos,
dangaus ir Lietuvos.

Anoj pasaulio pusėj
danguj man davė butą:
po Blinstrubiškės ažuolu
du sieksniu pievos.

O ko daugiau man reikia:
gavau du sieksniu pievos.

Nei arti, nei akėti:
ateina kartais karvė
ir visa patrėšia.

Nei arti, nei akėti,-
o ko daugiau man reikia?

Tveriu sau žemei dangų,
ramus sau gulinėju
po Blinstrubiškės ažuolu -
senelių prieglaudoj.

Anoj pasaulio pusėj
žuvis varau į vandenį
ir suprantu, ko niekaip
suprasti negaliu.

(5) **Neleisti!**

Neleisti,
kad Kukutis su pilnu šiaudų vežimu
įvažiuotų
pro atviras gastronomo duris,
kad Katedros aikštėj
susišauktų
alkanas savo kiaules!

Neleisti,
kad užsimetęs ant pečių dalgi,
liptų trapu į lėktuvą
arba -
spalvotame televizoriuje
pasirodytų
basas su lesalu
vištų baltam debesų!

Neleisti,
kad posėdžių salėje
pakreiktų šiaudų
pirmdelei telyčaitėi
arba -
kad grįždamas su belaisviais
filharmonijoje
susikaltų narus!

Neleisti
miesto skveruose plakt dalgio,
kaustyt arklių
arba -
į "Gulbių ežerą"
ateit
susijuosusiam pjūklui.

Neleisti,
kad, pravažiuodamas
juvelyrinę parduotuvę,

paliktų arkliamėšlį,
į kurį įstotų
Vilniaus gražiausia panelė!

(6) **Eksperimentas**

ko jis nedarė su savimi
kad būtų toks
koks savaime yra
nesistengdamas būti toks
koks savaime yra

ir ko jis nedarė
ėmė dainuoti chore
prisipirko kaklaryšių
batams tepalo
pasidabruotą veidrodį
užsirašė mylėti
laukinius žvėrelius

visa tai veltui
galvojo
juk neįmanoma pasidaryti tokiam
koks jau savaime esi
- o kada stengiesi būti toks
koks jau savaime esi
tada ne savaime esi toks
koks jau savaime esi

ir ko jis nedarė
kad pasidarytų toks
koks jau savaime yra
- tada jis būdavo savaime toks
koks ne savaime yra

ir jis pagalvojo
Dieve
jeigu mato kas nors
kokia tai gėda
galvojo
kol ne vėlu
- reikia bėgti

ir pasileido jis bėgti
suprasdamas
kad ne savaime jis bėga
ne taip
lyg bėgtų pats sau
ne taip
kaip bėga nesistengdamas
kad bėgtų taip
kaip bėga nesistengdamas
- kaip iš tikrųjų bėga

ir kiek jis stengėsi nesistengti
- vis tiek tai buvo stengimasis
stengtis
kad nesistengtų

koks pasityčiojimas
galvojo
koks visa tai pasityčiojimas
matyt
mane kas nors tyčia klaidina
kad dar labiau susipainiočiau

bet juk neįmanoma bėgti dėl to
kad nebėgtum
- o vis tiek reikia bėgti
kad neatrodytų
jog bėgdamas stengies
nebėgti

pagalvojo

jeigu sustosi
tai vėl ne savaimė sustosi
o norėdamas būti toks
koks esi nebėgdamas
- ir todėl reikia bėgti
pabėgti kaip nors
nuo šito kvailo bėgimo

ir jis bėga
apkibęs pagalvių pūkais
nieko nematančiomis akimis
bėga aplenkdamas laiką
- ir vejasi jį
nematomą
kelių pasaulių jėga

(7) **Kukutis savo laidotuvėse**

Pabudo rytą Kukutis
ir mato - jis pats
guli šalia nebegyvas.

Troba atšalus,
o pro duris mato -
ant snieguoto kalnelio
šermenims skerdžia kiaulę.

Prie stalo moteris
duonrikiu
ieško kažko
atverstuos plaučius.

Pro vieną langą
mato Kukutis:
leidžiasi aeroplanas,

pakyla išgąsdintos varnos.
Pro kitą langą -
nosis prie stiklo priploję
žiūri
buriatų vaikai.

O pro virtuvės langą -
po Niagaros kriokliu
giminės
verkia
Kukučio,
atsirėmę į mašinas
ir labai ryškiai
fotografuodamiesi.

Kukutis sau pagalvojo:
kaip gražiai viskas vyksta,
kaip manęs gailis,
kaip gerai apšneka -
tikriausiai
duos man kokią pašalpa,
ranką paspaus
arba pagirs
visuotiniam narių susirinkime.

(8) **Daina Kukučiui paerzinti**

Kokia jo kalba,
tokia ir troba,
koksai jo kiemas,
toks šiomet šienas.

Kaip žviegė kiaulė,
taip švietė saulė,
kaip lietūs lijo,

taip virvę vijo.

Kaip šunes lojo,
taip ir galvojo,
kaip nereikėjo,
taip ir žiūrėjo.

Taip, kaip jį valdė,
taip jis ir valgė,
kaip jis važiavo,
taip ir dainavo.

Kaip sukos ratai,
taip mainės metai,
kaip kirvis krito
taip reikia mirti.

Kaip užsimerkė,
taip jo ir verkė,
taip ir pasakė,
kaip neatsakė.

(9) **Kukučiui reikia moters**

Ne viena musė, įkyriai zirzdama,
nežadina rytą Kukučio.
Virtuvėj neskamba joks indas,
asla neprilaistytas,
pasuolėse tuščia.

Taip tylu,
kad indų varis pajuodo
ir kerpėm apaugo langai.

Nėra pikto žodžio,
įsidegančio kaip degtukas,

tylėjimo, nusigrėžus vienam nuo kito,
po to - naktį -
atleidimo už viską,
kol vėlei virtuvė ir kiemas
prigužės išalkusio gyvio.

Naktimis nėra to gaudumo,
kad susidirbai gyvenimą,
paimdamas tokią suvargusią, visada burbančią,
kai televizoriuj ar sapnuos
matai šokančias
ir dainuojančias.

Jau savo sapnų nebežiūri.
Kad tik būtų naktinių pasigailėjimų,
prilaistytos virtuvės,
išalkusio, į akis žiūrinčio gyvio.
Nežinia jau kiek metų
be moters namuose išsiveisė musės,-
kad bent viena ankstų rytą
pazirstų!

(10) Žemaičių Kukutis kalbasi su dzūkų Kukučiu

- Mirė Žuvelis...

- Ak, mirė Žuvelis?

- Geras buvo Žuvelis...

- Geras buvo Žuvelis!

- Taip sočiai valgė...

- Taip sočiai valgė!

- Tokią kepurę turėjo...

- Tokią kepurę turėjo!

- Ir numirė...

- Ir numirė!

- Tokius batus turėjo...

- Tokius batus turėjo!

- Ir jie nepadėjo...

- Ir vis tiek - nepadėjo!

(11) Kukutis važiuoja pilnu troleibusu

Kukutis, suspaustas iš visų pusių,
džiaugiasi vienas pats sau:

- Kaip yra patogu važiuoti troleibusu!

Štai važiuoji, ir niekam nerūpi,
kodėl tu važiuoji...

Niekas nesidomi,

ar esi ką nors prišnekėjęs, įžeidęs.

Niekam nerūpi,

gal ką nors apgavai, negražinai skolos,

prisižadėjai būti teisingas

ar grįžti iš kalėjimo...

Niekas nepasižiūri:

kokia tavo akių spalva?

plaukai?

veido žymės?

tatuiruotė?

kas yra giminės?

kiek tau metų?

iš kur atvažiavai?

kokiu tikslu?

leidimas?

kilmė?

gyvenamoji vieta?

dokumentai?
nuotrauka 2x4?

Kaip yra patogų važiuoti troleibusu!
Jie negali vienu metu iš karto visi atsigręžt,
įsidėmėti veido,
tiriamai pažvelgt į akis,
pareikalauti prisipažinimo...

Kaip yra patogų važiuoti troleibusu!
Niekas nepastebės, jei kada visai nevažiuosi...
Ir niekas neatlėks į namus,
reikalaudamas pasiteisinimo:
- Kodėl nevažiuoji troleibusu?

(12) **Kukučio niekų dainelė**

Niekas nieko
niekam nieką
nė su niekuo -
niekada.

Niekas nieką
niekam niekuo
niekaip nieko -
nė su kuo.

Niekam nieką
niekuo niekas
niekaip nieko -
nė už nieką.

[Titulinis puslapis](#)

[Eilėraščiai, sukurti 1966- 1982](#)

[Eilėraščiai, sukurti 1982- 1996](#)